

שמצינו בדוד שלא היה יכול לו מלאך המות, כשלמד, ראה שבת דף ל:].

ומכאן לתלמיד הכם שחלה, שמושיבין ישיבה על פתחו.

ודחינן לה: **ולאו מילתא היא** להושיב אנחנו ישיבה על כל תלמיד חכם, אלא ישעיהו עשה כן, שהיה נביא וצדיק גמור [ריטב"א].

דילמא אתי לאיגרווי ביה שטן, שכשרואה מלאך המות שמתגרים בו שלא לתת לו ליכנס, מתגרה הוא בהם, [על פי רש"י שבעין יעקב].

שנינו במשנה: **וכן שמעתי חימנו: אנשי הצר ששכח אחד מהן ולא עירב**, וביטל להם רשותו, ביתו שלו, **אסור** לו להוציא ממנו לחצר — אבל להם מותר:

ותמהינן: **והתנן: ביתו אסור להוציא ולהכניס בין לו ובין להם?**

ומשנינן: **אמר רב הונא בריה דרב יהושע, אמר רב ששת, לא קשיא:**

הא מתניתין דידן, רבי אליעזר, וכדאמר רבי אלעאי "שמעתי מרבי אליעזר", **והא מתניתין דלקמן, רבנן היא.**

ומפרש רב ששת [ריטב"א. והרי"ף גרס: אמר רב ששת] פלוגתייהו: **כשתימצי לומר** [כשתמצא בעצמך לרדת לסוף טעמם, תצטרך לומר — ריטב"א]:

לדברי רבי אליעזר: המבטל רשות הצירו, רשות ביתו נמי ביטל ואף על גב דלא פריש כן בהדיא [דמתניתין בהכי מיירי — וכמו

שביארנו במשנה — מדאמר רבי אלעי "ובקשתי לי חבר ולא מצאתי", ואם פירש כן בהדיא כולי עלמא מודו דשרי], ולפיכך מותר להם להוציא מביתו לחצר, דכיון שנתבטל להם רשותו, הכל רשות אחת היא [אבל לו אסור, דנראה כחזור מביטולו, וכמו שביארנו במשנה].

לרבנן: המבטל רשות הצירו ולא פירש שמבטל אף רשות ביתו, **רשות ביתו לא ביטל**, ולפיכך אסור אף להם להוציא מביתו המיוחד לו לחצר של כולם.

ותמהינן עלה דרב ששת: **פשיטא** דבהכי פליגי, ולמה הוצרך לומר: **כשתימצי לומר.**

ומשנינן: **אמר רחבה: אנא ורב הונא בר חיננא תרגימנא** להא דרב ששת, **דלא נצרכא** דבריו להשמיענו במאי פליגי, דפשיטא היא. **אלא** אשמעינן רב ששת שניתן לב להבין דבר מתוך דבר, דמהא דחזינן דלרבי אליעזר "המבטל בעין יפה הוא מבטל", וביטל אף רשות ביתו שלא הזכיר מביטולו, ולרבנן "בעין רעה הוא מבטל", נבין דאף בגוונא אחרינא פליגי רבי אליעזר ורבנן בהך סברא, ולפיכך:

המשה ששווין בחצר אחד, ועירבו הארבעה זה עם זה, **ושכח אחד מהן ולא עירב**, וצריך שתבטל רשותו לכל אחד מבני החצר כדי להתיר החצר. [שאם לא כן, נמצא דהחצר שייכת לזה שנתבטל לו רשותו, ואין העירוב שעשה מאתמול מועלת לערב רשותו שקיבל בשבת, כיון שלא עירב על דעת חלק זה].

לדברי רבי אליעזר: כשהוא מבטל רשותו אין צריך לבטל בפירוש לכל אחד ואחד, ואף שביטל רק לאחר מבני החצר, אמרינן